

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Judecător: V. Sandu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu

dosarul nr. 3ra-657/18

ÎNCHEIERE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecători

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului și Harea Liuba cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, prin care s-a respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 iulie 2017,

c o n s t a ț ă :

La 23 februarie 2017, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului și Harea Liuba cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 15 decembrie 2016, Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 6/8 „Cu privire la desființarea Casei de copii de tip familial”.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în conformitate cu prevederile art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a supus controlului legalității decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/8, parvenită în adresa Oficiului la data de 20 decembrie 2016 și a constatat că aceasta contravine prevederilor legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 68 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală, pct. 9, sbp. 2) lit. a) și pct. 13 lit. e) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, la 17 ianuarie 2017, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat notificarea nr. 1304/OT4-74 din 12 ianuarie 2017, prin care a solicitat modificarea/abrogarea pct. 2 din decizia respectivă.

În limita termenului prevăzut de legislație, răspuns la cererea prealabilă nu a parvenit.

Astfel, menționează că prin pct. 2 a deciziei contestate s-a decis ca mijloacele financiare prevăzute în devizul de cheltuieli a Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului pentru funcționarea Casei de copii de tip familial și neutilizate din luna iunie 2016, să fie acordate familiei părintelui-educator, având în vedere că au rămas la îngrijire doi copii (forma de plasament - tutela/curatela) din cei cinci copii care au locuit în casa de copii de tip familial respectivă până în luna iunie.

Prin urmare, declară că, până în luna iunie 2016 au locuit în casa de copii de tip familial - 5 copii, iar ulterior, doar pentru doi copii a fost instituită tutela/curatela de către părintele-educatorul respectiv. Ceilalți 3 copii au fost plasați în alt serviciu disponibil.

Consideră reclamantul că regimul juridic aplicabil casei de copii de tip familial este unul diferit față de tutelă/curatelă.

În acest sens, cu referire la prevederile art. 148 și 149 din Codul familiei, invocă că în casa de copii de tip familial pot fi cel mult 7 copii, inclusiv copiii proprii ai părinților educatori, dar nu mai puțin de 3 copii plasați.

De asemenea, arată că potrivit anexei 1 la Hotărârea Guvernului nr.1733 din 31.12.2002 au fost stabilite normele de asigurare materială a copiilor orfani și celor rămași fără ocrotire părintească din casele de copii de tip familial.

Pe lângă înlesnirile menționate, în corespundere cu art. 151 alin.(2) din Codul familiei, părinții-educatori beneficiază de remunerare și înlesniri în modul stabilit de Guvern, iar conform pct. 20 din Regulamentul cu privire la casele de copii de tip familial, din momentul plasării primului copil, structura teritorială de asistență socială încheie contractul individual de muncă cu părintele-educator.

Mai indică că, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 381 din 13.04.2006 cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare, pentru părinții-educatori ai caselor de copii de tip familial, sporul pentru vechime în muncă se stabilește în cuantum de 10 la sută pentru fiecare 5 ani de funcționare a casei respective de copii de tip familial, iar conform pct. 66 din același Regulament, ținându-se cont de caracterul temporar al plasamentului copiilor în CCTF, autoritatea tutelară va întreprinde sistematic măsuri în scopul asigurării protecției copiilor prin adopție sau tutelă/curatelă.

În cazul instituirii tutelei/curatelei, în temeiul art. 147 alin. (2) din Codul familiei, obligațiile de tutore (curator) sunt exercitate gratuit, cu excepțiile prevăzute de lege.

Iar conform pct. 1 și 2 ale Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă/curatelă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 581 din 25.05.2006, pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă/curatelă, părinților adoptivi, tutorilor/curatorilor li se plătesc lunar indemnizații pentru alimentație, procurarea îmbrăcăminte/încălțăminte, obiectelor de igienă personală etc. Indemnizația se stabilește și se achită în cuantum de 800 lei pentru fiecare copil adoptat sau aflat sub tutelă/curatelă.

Astfel, conchide reclamantul că mijloacele financiare oferite pentru funcționarea Casei de copii de tip familial diferă esențial față de mijloacele financiare oferite în cadrul tutelei/curatelei.

În continuare, relatează că prin pct. 6 din ordinul Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului nr.74 din 26.05.2016 „Cu privire la inițierea măsurilor privind încetarea activității Casei de copii de tip familial Harea”, s-a stabilit că achitarea facturilor pentru serviciile comunale, alocațiile lunare pentru întreținerea copiilor și salariul părintelui va fi stopat începând cu iunie 2016, astfel că în temeiul acestui ordin, a încetat contractul individual de muncă al părintelui-educator.

Menționează că, potrivit cererii anexate la decizie, părintele-educator a solicitat în data de 04 aprilie 2016, desființarea casei de copii de tip familial din motivul ieșirii la pensie, iar potrivit pct. 63 din Regulamentul cu privire la casele de copii de tip familial, dacă în Casele de copii de tip familial rămân plasați mai puțin de trei copii, aceasta urmează a fi completată cu alți copii, cu excepția cazurilor în care plasarea nu este rezonabilă din cauza vârstei înaintate a părintelui-educator.

În consecință, reclamantul explică că o dată cu încetarea contractului individual de muncă pentru părintele-educator și modificarea formei de plasament din casa de tip familial, în tutelă/curatelă, nu există temei de a asigura plata mijloacelor financiare prevăzute în condițiile casei de tip familial până la 01 ianuarie 2017.

Solicită anularea pct.2 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/8 din 15 decembrie 2016 „Cu privire la desființarea Casei de copii de tip familial”.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 iulie 2017, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată, fiind anulat pct.2 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/8 din 15 decembrie 2016 „Cu privire la desființarea Casei de copii de tip familial”.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Consiliul municipal Chișinău a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, s-a respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 iulie 2017.

La 27 martie 2018, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs, solicitând admiterea recursului și casarea dispozițiilor judecătorești.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că a fost interpretată eronat legea.

Afirmă că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că decizia contestată a fost emisă în corespundere cu pct. 82 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 937 din 12 iulie 2002, care prevede că Casele de copii de tip familial își încetează activitatea în baza deciziei Consiliului raional/municipal cu privire la desființarea acesteia, iar conform pct. 3 din hotărârea menționată, decizia privind încetarea activității Casei de copii de tip familial poate fi luată și la cererea părinților-educatori sau în temeiul demersului autorității tutelare, fiind condiționată de anumiți factori.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel din 23 ianuarie 2018 a fost expediată în adresa părților la 22 februarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire cu nr. 2994 (f.d. 100), însă careva date privind recepționarea deciziei de către recurent la materialele dosarului nu există. Prin urmare, recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău la 27 martie 2018, se consideră depus în termen.

La 24 aprilie 2018, în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată

de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, Completul constată că temeiurile inserate în cererea de recurs nu dezvăluie nicio aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De altfel, argumentele invocate de către recurent nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin urmare, recursul nu poate fi exercitat pentru alte motive decât cele prevăzute de lege, controlul judiciar fiind limitat, de regulă, numai la problemele de

drept, fiind inadmisibilă repunerea în discuție a unor chestiuni de fond ce au fost soluționate de către instanțele de judecată.

În același timp, Completul reiterează că, prin prisma jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). Totodată, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016*), însă în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Iulia Sîrcu

judecători

Galina Stratulat

Iuliana Oprea